

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2617206955
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2617206955.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Dominika Horváthová, v spore žalobkyne: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX/X, C., zastúpená splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária Kurucová, s.r.o., so sídlom Hurbanova 486/2, 905 01 Senica, IČO: 36 271 268, proti žalovaným: 1. D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. F. XX, XXX XX F. F. a 2. G. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. F. XX, XXX XX F. F., o zaplatenie 1.970,00 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaných 1. a 2. proti výrokom I. a III. rozsudku Okresného súdu Senica č.k. 5C/63/2017-301 zo dňa 22. septembra 2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku I. a vo výroku III. o náhrade trov konania p o t v r d z u j e.

Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovaným 1. a 2. nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

Súd prvej inštancie odvolaním napadnutým rozsudkom výrokom I. žalovaným v 1. a 2. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne sumu 1.248,46 €, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1.248,46 € od 09.12.2017 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, výrokom II. súd konanie vo zvyšku zastavil a výrokom III. uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne náhradu trov konania v rozsahu 26,74 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením.

Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil citáciou § 451 ods. 1 a 2, § 456, § 458 Občianskeho zákonníka, § 144, § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku, § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2015, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

Vecne argumentoval tým, že „žalobkyňa v spore predložením listu vlastníctva jednoznačne preukázala, že je vlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území F. F., zapísaných na liste vlastníctva č. XX pre okres Senica, obec F. F. a katastrálne územie F. F., a to parcely č. 247/1 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 279 m², parcely č. 247/2 - záhrady vo výmere 433 m², parcely č. 251 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 374 m² a rodinného domu súpisné č. XX postaveného na parcele č. 247/1 v celosti. Súd tvrdenia žalovaných v 1. a 2. rade, ktorými namietali vlastnícke právo žalobkyne k hore uvedeným nehnuteľnostiam považoval v danom spore za právne irelevantné a účelové,

pretože vlastnícke právo žalobkyne k hore uvedeným nehnuteľnostiam bolo právoplatne potvrdené už v predchádzajúcich konaniach vedených na tunajšom súde.

Žalovaní v 1. a 2. rade nepopierali užívanie rodinného domu súpisné č. 92 postavenom na parcele č. 247/1, nachádzajúcej sa v k.ú. F. F., ale popierali užívanie celej parcely č. 247/1, na ktorej je dom a drevená šopa postavený. Žalovaná v 1. rade vo svojej výpovedi najskôr potvrdila, že parcelu č. 247/1 užíva celú, neskôr svoju výpoveď opravila tak, že z parcely č. 247/1 užíva len plochu 181,5 m². Potvrdila, že v drevenej šope, ktorá sa nachádza vzadu za domom mala v období od 8.12.2015 do 8.12.2017 uskladnené drevo, a to na ploche asi 3 m². Taktiež výsluchom svedkyne A. E., dcéry žalovanej v 1. rade, mal súd preukázané, že rodinný dom súpisné č. XX H. F. F. a parcelu č. 247/1, na ktorej je tento dom postavený užívajú žalovaní v 1. a 2. rade. Čo sa týka pozemku parcely č. 247/1 - zastavané plochy a nádvoria, už z označenia a samotnej povahy tohto pozemku (na liste vlastníctva č. XX pre k.ú. F. F. je druh, účelové určenie a spôsob využívania pozemku parcely č. 247/1 evidovaný ako zastavané plochy a nádvoria) vyplýva, že jeho užívanie priamo súvisí s užívaním samotnej stavby na ňom postavenej, v tomto prípade rodinného domu, a keďže žalovaní v 1. a 2. rade v období od 08.12.2015 do 08.12.2017 rodinný dom preukázateľne užívali a aj naďalej užívajú (v spore preukázané zhodnými tvrdeniami strán), má súd za to, že v súvislosti s tým sú žalovanými v 1. a 2. rade užívané aj zastavané plochy a nádvoria. Žalovaná v 1. rade mala pôvodne právo bývania v predmetnom dome odvodené z titulu existencie jej manželského vzťahu s bratom žalobkyne I. E., pôvodným vlastníkom domu. Toto jej právo rozvodom zaniklo, i keď povinnosť vypratať nehnuteľnosť uložená jej právoplatným rozhodnutím tunajšieho súdu je viazaná na zabezpečenie bytovej náhrady zo strany žalobkyne. Treba však zdôrazniť, že aj keď žalovaná v 1. rade nemá povinnosť nehnuteľnosti vypratať až do zabezpečenia bytovej náhrady zo strany žalobkyne, to ale neznamená, že by mala do tej doby voči žalobkyni právo na bezplatné poskytovanie bývania. Žalovaní v 1. a 2. rade užívajú nehnuteľnosti bez právneho dôvodu a bezodplatne. Uvedené bezodplatné užívanie nehnuteľností vykazuje znaky bezdôvodného obohatenia. V prejednávanej veci došlo proti vôli žalobkyne k tomu, že fakticky poskytovala plnenie (po určitý čas bola okolnosťami donútená trpieť užívanie predmetných nehnuteľností žalovanými v 1. a 2. rade) bez akéhokoľvek právneho podkladu (bez právneho titulu) a bez toho, že by jej za ňou poskytované plnenie bola platená náhrada. Na jej strane ide o prípad plnenia bez právneho dôvodu, ktoré je jednou zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia založenou na tom, že medzi zúčastnenými osobami od počiatku chýba právny vzťah zakladajúci nárok na plnenie. Dôsledkom takéhoto plnenia je obohatenie, obsahom ktorého je získanie určitej majetkovej hodnoty subjektom, ktorému bolo plnené. Majetkovú hodnotu v uvedenom zmysle získa (obohätí sa) nielen ten, komu sa zvýšili aktíva alebo znížili pasíva, ale aj ten, komu sa neznižili aktíva, hoci by sa inak, pokiaľ by existoval právny dôvod plnenia, jeho majetkový stav zmenšil, pretože za prijímané plnenie by musel poskytovať náhradu. O plnenie bez právneho dôvodu ide tiež v prípade užívania nehnuteľností bez nájomnej či inej zmluvy alebo iného titulu (povinnosť plniť môže v niektorých prípadoch vyplývať tiež zo zákona alebo z rozhodnutia súdu) oprávňujúceho tieto nehnuteľnosti užívať. Pre vyriešenie otázky, kto v prípade takéhoto plnenia získava majetkovú hodnotu a kto je teda povinný vydať získané bezdôvodné obohatenie, je rozhodujúce, kto uvedené plnenie prijíma, teda kto realizuje užívateľské oprávnenia bez právneho dôvodu, bez poskytovania náhrady za vykonávanie jemu nepatriacich oprávnení a bez toho, aby sa jeho majetok zmenšil o prostriedky vynaložené v súvislosti s právnym vzťahom zakladajúcim právo užívať nehnuteľnosti. Keďže príjemca takéhoto plnenia nie je, vzhľadom na samu povahu plnenia, schopný vrátiť ho, je povinný nahradiť bezdôvodné obohatenie vo forme peňažnej náhrady (§ 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za prijímateľa plnenia poskytovaného žalobkyňou, teda za subjekt realizujúci užívateľské oprávnenia bez právneho dôvodu, treba preto považovať žalovaných v 1. a 2. rade, ktorí sa vykonávaním im nepatriacich oprávnení bezdôvodne obohatili, ich majetok sa nezmenšil o prostriedky, ktoré by museli vynaložiť za výkon týchto oprávnení v prípade, že by im vyplývali z právne relevantného titulu (v danom prípade z právneho úkonu uzavretého so žalobkyňou). Z hľadiska hmotno-právneho sú teda žalovaní v 1. a 2. rade v právnom vzťahu bezdôvodného obohatenia nositeľmi povinnosti, o uloženie ktorej žalobkyňa žiada, a preto sú v prejednávanej veci pasívne legitimovaní.

I keď sa užívaním nehnuteľností žalobkyne nezvýšili aktíva žalovaných v 1. a 2. rade, je zároveň zrejmé, že prijímaním plnenia (užívaním nehnuteľností bez právneho dôvodu - bez dohody) sa ani nezvýšili ich pasíva. Pokiaľ by totiž uvedené plnenie prijímali na základe právneho dôvodu (teda dohody so žalobkyňou), ich majetkový stav by sa zmenšil, lebo za prijímané plnenie by jej poskytovali náhradu. Jedná sa teda o prípad bezdôvodného obohatenia, keď žalovaní v 1. a 2. rade získali majetkový prospech bez právneho dôvodu. Výšku majetkového prospechu žalovaných v 1. a 2. rade vyjadruje peňažná čiastka, ktorú by obvykle bolo nevyhnutné vynaložiť v danom mieste a čase za porovnateľné

užívanie nehnuteľností (viď rozsudok NS SR sp. zn. 3 Cdo 252/2007 zo dňa 30.7.2008), a preto súd uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie, teda zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne sumu 1.248,46 €, pričom výška tejto sumy, resp. spôsob jej výpočtu bol určený v Znaleckom posudku č. 36/2012 zo dňa 04.04.2012 vypracovaným znalcom Ing. Pavlom Patinkom.

Žalovaná v 1. rade si v spore uplatnila započítanie investícií na údržbu domu, jeho opravy a bežnú prevádzku (zakúpenie palivového dreva a uhlia, za čistenie komína), o čom ako dôkaz preložila súdu pokladničné doklady a faktúry (nachádzajú sa na č.l. 233-252 tohto spisu), pričom niektoré z predložených dokladov, nie sú čitateľné (na čo súd právnu zástupkyňu žalovanej v 1. rade upozornil a vyzval ju k náprave) a väčšina z nich sa nevzťahuje na rozhodné obdobie (od 08.12.2015 do 08.12.2017). Čo sa týka investícií do zhodnotenia predmetných nehnuteľností tieto mala žalovaná v 1. rade možnosť uplatniť si v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov s manželom I. E., čo však neurobila a predkladanie takýchto dôkazov a domáhania sa nápravy v tomto konaní nie je právne možné a je teda irelevantné. Čo sa týka investícií vynaložených žalovanou v 1. rade na údržbu domu a jeho opravy, k takýmto zásahom do nehnuteľnosti nemala žalovaná v 1. rade od žalobkyne žiaden súhlas, takže tieto práce vykonávala na vlastné riziko a náklady a čo sa týka investícií vynaložených na bežnú prevádzku domu, teda na zakúpenie palivového dreva a uhlia, na čistenie komína, už z povahy tohto sporu vyplýva, že žalobkyňa nedala žalovaným ani v 1. rade ani v 2. rade súhlas s užívaním jej nehnuteľností, tieto užívali a užívajú proti jej vôli a nie je teda žiadny dôvod, aby im žalobkyňa zabezpečovala komfort pri neoprávnenom užívaní jej nehnuteľností a nahradila žalovanej v 1. rade prostriedky vynaložené na zabezpečenia vykurovania predmetnej nehnuteľnosti. Z hore uvedených dôvodov sa súd v odôvodnení tohto rozhodnutia žalovanou v 1. rade predloženými pokladničnými dokladmi a faktúrami bližšie nezaoberal.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vzniklo žalobkyni právo požadovať od žalovaných v 1. a 2. rade ako dlžníkov, popri plnení, aj úroky z omeškania z dlžnej sumy, keďže ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu. Súd teda dospel k záveru, že žalobkyňa žiada oprávnené aj úroky z omeškania, a preto uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka s poukazom na ustanovenie § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne, čo je o 5 percentuálnych bodov viac ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, teda ku dňu 09.12.2017, a to zo sumy 1.248,46 € od 09.12.2017 až do zaplatenia, tak ako žiadala žalobkyňa, nakoľko žalovaní v 1. a 2. rade sa preukázateľne o výške bezdôvodného obohatenia dozvedeli už minimálne dňa 19.04.2017, kedy bol vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 9C/55/2011 vyhlásený rozsudok, takže dňom 09.12.2017 boli už s plnením v omeškaní.

Žalobkyňa zavinila čiastočné zastavenie konania tým, že počas konania vzala žalobu čiastočne späť, a to v časti o zaplatenie sumy 721,82 € z toho dôvodu, že nebola schopná preukázať užívanie parcely č. 251 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 374 m² žalovanými v 1. a 2. rade. Žalobkyňa si žalobou uplatňovala zaplatenie sumy 1.970,00 €, zavinením čiastočného zastavenia konania mala však žalobkyňa v konaní úspech len čiastočný, a to v percentuálnom pomere 63,37 % (v časti týkajúcej sa sumy 1.248,46 € zo žalovanej istiny) a žalovaní v 1. a 2. rade mali v konaní úspech v percentuálnom pomere 36,63 % (v časti týkajúcej sa sumy 721,82 € zo žalovanej istiny), čím mala v konečnom dôsledku žalobkyňa v konaní prevažný úspech v rozsahu 26,74 % (63,37 % - 36,63 %). Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP a žalovaným v 1. a 2. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne náhradu trov konania v rozsahu 26,74 %“.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaní 1. a 2. z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 C.s.p. a to najmä, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) C.s.p.), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) C.s.p.), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) C.s.p.) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.). Rozhodnutie je nesprávne aj čo do výroku o zaplatení sumy 1.248,16 eur s príslušenstvom, aj čo do výroku o náhrade trov konania.

Žalobkyňa nepreukázala v akom rozsahu žalovaní od 08.12.2015 do 08.12.2017 nehnuteľnosti užívali. Bolo povinnosťou žalobkyne poskytnúť dôkazy o tom, že k užívaniu dochádza a čo všetko žalovaní užívajú, avšak ani len vo svojej výpovedi žalobkyňa nevedela uviesť tvrdenie o rozsahu tohto užívania. Žalovaní užívajú výlučne rodinný dom súpisné číslo XX stojaci na parcele číslo 247/1 k. ú. F. F.. Výmera rodinného domu sa nerovná výmere parcely číslo 247/1 k. ú. F. F.. Výmeru rodinného domu,

žalobkyňa nikde v žalobe neuviedla. Na parcele č. 247/1 sa nachádza drevená šopa a chlievy na rozlohe 97,5 m², ktoré neužívajú a ani neužívali v rozhodnom období, nakoľko sú v havarijnom stave, je na nich spadnutá strecha. Žalobkyňa svoje nároky vypočítava podľa znaleckého posudku Ing. Pavla Patinku, číslo 36/2012 zo dňa 04.04.2012, posudok vypracovaný v roku 2012 nie je dôkazom o cenách nájmu v roku 2015-2017, je neaktuálny. Posudok nereflektuje technický stav nehnuteľností v rozhodnom období, pričom sa výrazne zhoršil. Žalobkyňa nepreukázala v súdnom konaní výšku odplaty nájmu resp. bezdôvodného obohatenia za predmetné nehnuteľnosti v čase od 08.12.2015 do 08.12.2017.

Žalovaní tvrdia, že dom neobývajú bez právneho dôvodu. Žalovaná 1. má odvodené právo bývania, poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3M Cdo 19/2009 zo dňa 03.02.2011, pričom Najvyšší súd SR v predmetnom rozhodnutí nikde neuvádza, že žalovaná 1. má za užívanie nehnuteľností platiť odplatu. Ak by mala takú povinnosť, bolo by to obsiahnuté v tomto rozsudku. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že žalovaná 1. nehnuteľnosti obývala v rozhodnom čase oprávnene. Žalobkyňa do dnešného dňa nenašla žalovanej primeraný náhradný byt. Žalovaný 2. užíva nehnuteľnosť z dôvodu, že žalovaná 1. je pre svoj nepriaznivý zdravotný stav odkázaná na jeho pomoc a opateru. Rodinný dom súpisné číslo XX k. ú. F. F. bol vo vlastníctve I. E., manžela žalovanej I. a otca žalovaného 2. Počas trvania manželstva žalovaná 1. s manželom rodinný dom opravila a investovali do neho spoločné finančné prostriedky. Manžel sa so žalovanou 1. rozviedol a rodinný dom previedol na žalobkyňu. Konštatovanie súdu prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že žalovaná v 1. rade sa mala s bývalým manželom ohľadom investícií vyporiadať, a keď tak neurobila, už toto nemožno zohľadniť, je pre ňu príliš tvrdé. Zhodnými tvrdeniami žalobkyne a žalovanej 1. ako aj pripojenými spismi bolo preukázané, že žalovaná 1. sa snažila dosiahnuť nápravu tohto stavu neplatnosťou darovacej zmluvy, odporovateľnosťou právneho úkonu, avšak žaloby boli zamietnuté. Nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia je v rozpore s dobrými mravmi. Bola to práve žalobkyňa, ktorej aktíva sa zväčšili na úkor žalovanej 1.

Odvolytelia poukázali aj na to, že žalobkyňa dlhodobo rodinný dom s.č. XX neudržiava, a len žalovaná 1. za osobnej a finančnej pomoci svojich detí ho opravuje a vykonáva jeho údržbu. Predmetný rodinný dom má vek 171 rokov. Žalobkyňa má prístup do nehnuteľností, sama sa však rozhodla, že nehnuteľnosti nebude navštevovať.

V ďalšej časti odvolania je podrobne popísané za akých okolností žalobkyňa nehnuteľnosti nadobudla. Odvolytelia poukázali na priebeh konania vo veci sp. zn. 9C/55/2011, 7C/136/2006.

Napokon odvolytelia dôvodili, že povinnosť plnenia spoločne a nerozdielne v žalobnom návrhu a následne v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie je nesprávna. Poukazujú na znenie judikátu R 1/1979 (str. 22. ods. 31). Plnenie (ak by bolo na mieste ho priznať) je deliteľné. Takto formulovanému návrhu podľa názoru žalovaných súd nemal vyhovieť.

Odvolytelia navrhli, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil podľa § 388 C.s.p. tak, že žalobu zamietla a žalovaní 1. a 2. majú právo na náhradu trov konania.

5. K odvolaniu žalovaných sa vyjadrila žalobkyňa. Uviedla, že žiada napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať žalobkyne náhradu trov konania. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, konštatoval, že žaloba bola podaná dôvodne a zaoberal sa všetkými námietkami žalovaných. Žalovaní užívajú nehnuteľnosť žalobkyne od roku 2006 a nechceli platiť nájomné ani jej neumožnili užívať nehnuteľnosti, preto sa domáhala ochrany na súde. Vlastnícke právo žalobkyne bolo potvrdené rozsudkami prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu, pričom žalovaná 1/ stále spochybňuje toto vlastníctvo. Žalovaná užíva nehnuteľnosti bez právneho dôvodu, neplatí žiadne nájomné, čím sa na úkor žalobkyne obohacuje spolu so žalovaným 2/. Žalovaní nehnuteľnosť neudržiavajú, neplatia nájomné, nehnuteľnosť preukázateľne chátra. Žalobkyňa platí daň z nehnuteľnosti avšak nehnuteľnosť nemôže užívať, nemôže s ňou disponovať, nemá s ňou žiadny prospech ani úžitok. Navyše nehnuteľnosť chátra, je v dezolátnom stave. Pokiaľ ide o znalecký posudok Ing. Patinku, tento žalovaní v konaní nespochybňovali, nenamietali, nežiadali vykonanie ďalších dôkazov, nemali návrhy na doplnenie dokazovania, preto súd správne rozhodol na základe tohto dôkazu. Súd prvej inštancie sa správne vysporiadal aj s otázkou investícií podľa predložených dokladov, pretože tieto investície boli vykonané v inom období ako v rozhodnom období, sú dávno premičané. Žalobkyňa je názoru, že svoj nárok riadne preukázala, uniesla dôkazné bremeno a žalovaní žiadnym spôsobom jej nárok nespochybnili.

Žalovaní 1. a 2. v replike uviedli, že súd prvej inštancie nesprávne vec posúdil, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodol predčasne, nesprávne, žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno. Poukázali na konanie sp. zn. 10C/113/2011. Nie je pravdou, že by žalovaná užívala nehnuteľnosti od roku 2006, užívajú ich už od roku 1975. Žalovaní nie sú povinní platiť žalobkyňi žiadne nájomné, pretože

neexistuje žiadna nájomná zmluva. Žalovaná sa o nehnuteľnosť stará, vykuruje ju, udržiava, opravuje podľa svojich možností. Je to už starý 167 ročný dom, ktorý potrebuje stále opravy. Poukázali na okolnosti týkajúce sa ponúknutia bytovej náhrady, žalobkyňa nikdy neprejavila záujem, že chce nehnuteľnosť rekonštruovať. Znalecký posudok niekoľkokrát spochybnovali.

Žalobkyňa v duplike uviedla, že sa pridrižiava svojich predchádzajúcich vyjadrení, nepovažuje za potrebné sa opätovne vyjadrovať.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektmi – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutých výrokoch vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd je zároveň povinný vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami v odvolaní, pričom za podstatný argument je potrebné považovať taký argument, ktorý má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania môže priniesť priaznivejšie rozhodnutie pre odvolateľa.

Predmetom konania je požiadavka žalobkyne na zaplatenie sumy 1.970 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 09.12.2017 do zaplatenia. Súd prvej inštancie vychádzajúc z výsledkov dokazovania dospel k záveru, že v súdenom spore je opodstatnená požiadavka žalobkyne na zaplatenie sumy od žalovaných 1.248,46 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.248,46 eur od 09.12.2017 do zaplatenia z dôvodu, že žalovaní 1/ a 2/ získali majetkový prospech tým, že užívajú nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne bez právneho dôvodu a bezodplatne, pričom pri určení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal z výšky obvyklého nájomného za prenájom uvedeného pozemku vyplývajúceho zo Znaleckého posudku Ing. Pavla Patinku č. 36/2012. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalovaných je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie nesprávnym

procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, či konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správny skutkovým zisteniam a či právne správne posúdil uplatnený nárok.

Odvolací súd v zmysle ustanovení § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, keďže jeho argumentácia bola vecne správna, objektívna, presvedčivá a v neposlednom rade v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR ako aj nálezmi Ústavného súdu SR. Mal za to, že všetky dôvody, ktoré žalovaní uvádzali v odvolaní, vyriešil už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, pričom rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria jeden celok.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré strana môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. V odvolacom konaní sa dispozičná zásada prejavuje tým, že odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania, t. j. že odvolanie prejedná len v medziach, v ktorých ho odvolateľ napáda. Ustanovenie § 379 Civilného sporového poriadku zároveň vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania, pričom ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania. Odvolací súd je podľa ustanovenia § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku viazaný aj dôvodmi odvolania, t. j. na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ustanovením § 365 Civilného sporového poriadku dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenie zistil. Jedinú výnimku predstavuje podľa ustanovenia § 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku oprávnenie odvolacieho súdu preskúmať vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, a to z úradnej moci.

V zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozsudok musí obsahovať odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami strán. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesto pre dohady a domnienky. V odôvodnení rozhodnutia súd teda uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil, ktoré dôkazy v konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu, tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí, t. j. musí byť preskúmateľné.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalovaným v odvolaní namietaných skutočností je vyčerpávajúco, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom

opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že žalovaní sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňujú ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľom. K odvolacím argumentom sa potom žiada dodať už len nasledovné:

Odvolatelia v odvolaní zotrvali na argumente, že žalobkyňa nepreukázala rozsah užívania nehnuteľností žalovanými v rozhodnom období, pričom žalovaní tvrdia, že užívajú rodinný dom s.č. XX, výmera rodinného domu sa nerovná výmere parcely č. 247/1. S uvedenou námietkou sa vysporiadal súd prvej inštancie v bode 29. odôvodnenia napadnutého rozsudku, pričom súd prvej inštancie poukázal na označenie povahy pozemku ako zastavané plochy a nádvoria a jeho užívanie priamo súvisí s užívaním stavby rodinného domu na ňom postaveného. Odvolací súd sa s uvedenou argumentáciou súdu prvej inštancie stotožňuje. Podľa názoru odvolacieho súdu ide o pozemok na ktorom je umiestnený rodinný dom s.č. XX, spôsob využitia pozemku, tak ako zapísaný v katastri nehnuteľností, je pozemok, na ktorom je dvor, ktorý nepochybne bezprostredne súvisí s užívaním rodinného domu.

Odvolatelia dôvodili v odvolaní tým, že znalecký posudok Ing. Patinku z roku 2012, nie je dôkazom o cenách v rokoch 2015-2017, je teda neaktuálny. Z obsahu spisu nevyplýva, že žalovaní v priebehu konania na súde prvej inštancie nesúhlasili so znaleckým posudkom z uvedených dôvodov, pretože uvádzali argumenty vzťahujúce sa k výške určeného nájomného, ktoré bolo vypočítané v rozpore s vyhláškou č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku. S uvedenou skutočnosťou (ktorá v sa zhoduje aj s odvolacou námietkou) sa odvolací súd zhoduje s názorom súdu prvej inštancie, že prisúdená výška bezdôvodného obohatenia vychádza zo znaleckého posudku Ing. Patinku a žalovaní znalecký posudok relevantným spôsobom nespochybnili. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno a preukázala výšku bezdôvodného obohatenia tým spôsobom, že predložila znalecký posudok Ing. Patinku, pričom žalovaní nenavrhli žiadne dokazovanie na otázku výšky uplatneného nároku, ktoré by bolo spôsobilé spochybniť správnosť záverov znaleckého posudku.

Odvolatelia zopakovali v odvolaní argument, že žalovaní užívajú nehnuteľnosti na základe právneho dôvodu, žalovaná 1. užíva nehnuteľnosti z dôvodu, že žalobkyňa nezabezpečila žalovanej 1. náhradný byt a žalovaný 2. užíva na základe starostlivosti o matku – žalovanú 1., ktorá je odkázaná na jeho pomoc pre nepriaznivý zdravotný stav a nízky príjem. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, ktorý správne zohľadnil, že aj v prípade, keď žalovaná 1. nemá povinnosť nehnuteľnosť vypratať až do zabezpečenia bytovej náhrady žalobkyňou, to neznamená, že by žalovaná 1. mala právo na poskytovanie bývania bezplatne. Je nepochybné, že žalovaný 2. nepreukázal žiaden právny titul oprávňujúci bývanie v predmetných nehnuteľnostiach.

V ďalšej časti odvolania žalovaní tvrdia, že uplatnený nárok je v rozpore s dobrými mravmi z dôvodu, že žalovaná 1. počas manželstva s bratom žalobkyne investovala spoločné prostriedky do opravy rodinného domu a závery súdu prvej inštancie o tejto otázke sú pre žalovanú 1. príliš tvrdé. Závery súdu prvej

inštancie uvedené v bode 32. odôvodnenia považuje odvolací súd za správne, argumentácia žalovaných nesúvisí s predmetným konaním. Odvolací súd nezistil žiaden rozpor uplatňovaného nároku žalobkyne s dobrými mravmi, ani nemorálnosť konania žalobkyne.

Pokiaľ odvolatelia v odvolaní uviedli skutočnosti týkajúce sa vecí sp. zn. 9C/55/2021, 7C/136/2006, odvolací súd sa nimi nezaoberal, nakoľko ide o konania, ktoré sú právoplatne skončené.

Napokon odvolatelia namietali, že povinnosť plnenia v napadnutom rozsudku spoločne a nerozdielne je nesprávna, pretože ide o deliteľné plnenie. Odvolací súd sa s uvedenou námietkou nestotožňuje. V danom prípade súdnym rozhodnutím bola uložená povinnosť na zaplatenie prisúdenej sumy spoločne a nerozdielne, ide o solidárny dlh žalovaných. Na strane žalovaných nevzniklo delené plnenie, pretože žalovaní užívali predmetné nehnuteľnosti spoločne v rozsahu uplatňovanom v konaní a v celom rozhodnom období. Dlh vzniknutý na strane žalovaných nebolo možné rozdeliť a uložiť povinnosť každému z nich plniť iba časť dlhu. V danom prípade na strane žalovaných vznikla pasívna solidarita, voči žalobkyni sú zaviazaní spoločne a nerozdielne, spoločne na to isté plnenie a nerozdielne v tom zmysle, že každý je povinný splniť dlh nerozdelený dlh ako celok a nemôže žiadať jeho rozvrhnutie.

Záverov dokazovania v preskúvanom prípade tak jednoznačne svedčia o tom, že v rozhodnom období sa žalovaní bezdôvodne obohacovali na úkor žalobkyne tým, že jej zabránili užívať nehnuteľnosti v jej vlastníctve, v dôsledku čoho vznikol medzi stranami záväzkový právny vzťah, obsahom ktorého je povinnosť žalovaných (toho, kto sa obohatil) vydať získané bezdôvodné obohatenie žalobkyni (tej, na úkor ktorých k obohateniu došlo). Odvolací súd po preskúmaní veci v súlade so súdom prvej inštancie konštatuje, že žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno v súdenom spore o existencii bezdôvodného obohatenia na strane žalovaných na ich úkor, uniesla dôkazné bremeno o rozsahu tohto bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom k uvedenému mal odvolací súd za to, že nebolo možné vyhodnotiť odvolaciu argumentáciu žalovaných vo vzťahu k pochybeniu súdu prvej inštancie v skutkových zisteniach za dostatočnú.

Výsledky dôkaznej verifikácie všetkých právne relevantných dôkazných prostriedkov, ktoré boli potrebné k zisteniu skutkového stavu a vyplývajú z obsahu spisu, viedli k naplneniu podmienok pre aplikáciu ustanovenia § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže poskytovali bezpečne zistený skutkový stav, ktorý bolo možné podriadiť pod uvedené hmotnoprávne pravidlo. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaní užívaním bez právneho dôvodu, znemožnením užívania rodinného domu a pozemku žalobkyne v rozhodnom období, naplnili skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia získaného plnením bez právneho dôvodu. Preto sú žalovaní 1., 2. v zmysle ustanovenia § 458 Občianskeho zákonníka povinní splniť si svoju reštitučnú povinnosť a vydať žalobkyni, čo nadobudli bezdôvodným obohatením. Polemika o nesprávnosti súdom prvej inštancie vyslovených právnych záverov pre nezohľadnenie právnej argumentácie strany sporu, sama o sebe nie je presvedčivou bázou pre konštatovanie vecnej nesprávnosti rozsudku súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie správne právne vec posúdil.

Za inú vadu konania v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku sa považuje procesná vada, ktorá nie je subsumovateľná pod ostatné odvolacie dôvody, pokiaľ mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (napr. nesprávne realizovanie manuálnej povinnosti súdu, vykonanie nezákonne získaného dôkazu, porušenie povinnosti viazanosti súdu iným rozhodnutím), pričom jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, nie zmatečnosť súdneho rozhodnutia.

Inú vadu konania žalovaní v odvolaní nešpecifikovali, odvolací súd nezistil v konaní procesnú vadu, ktorú by bolo možné podriadiť pod tento odvolací dôvod.

Odvolačný súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že odvolacie dôvody uvádzané žalovanými nie sú naplnené.

Ďalšie odvolacie argumenty žalovaných odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúcu do zbytočných podrobností, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody súd prvej inštancie v predmetnej veci z výsledkov dokazovania vyvodil správne skutkové závery, na ktoré aplikoval správnu právnu úpravu, dostatočne sa vypořiadal s námietkami uvádzanými stranami v odvolaní, preto odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a III. z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni priznal v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči neúspešným žalovaným 1. a 2. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením podľa ustanovenia § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku po právoplatnom skončení veci.

Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

dovolaťom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolaťom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolať v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).